Lieta Nr.133019814
Lietvedības Nr.104AA-0908-14/28

SPRIEDUMS
Rīgā 2014.gada 11.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente D.Dumbre,
tiesneši Z.Lagzdiņa un G.Stūris
izskatīja rakstveida procesā apelācijas kārtībā administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar AS „Air Baltic Corporation" (Reģ.Nr.40003245752) pilnvarotā pārstāvja /pers. C/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2014.gada 10.jūnija spriedumu, un

konstatēja

2013.gada 11.oktobrī akciju sabiedrība "Air Baltic Corporation" (turpmāk tekstā arī – akciju sabiedrība) ar avioreisu BT – 419 (Maskava – Rīga) uz Latvijas Republiku atveda Krievijas pilsoni /pers. D/, dzimušu /dzimsanas gads/ /dzimsanas datums/.

Persona robežkontroles laikā uzrādīja Krievijas pilsones pasi Nr./numurs/ (derīguma termiņš norādīts no 2013.gada 25.februāra līdz 2023.gada 25.februārim), un Šengenas (Čehijas) „C" kategorijas vienreizējo vīzu /numurs/ (derīguma termiņš norādīts no 27.09.2013.līdz 19.10.2013.) ar uzturēšanās laiku 8 dienas. No robežšķērsošanas spiedogiem, kas konstatējami pases kopijā (minētie spiedogi iespiesti pretī lapai, kurā atrodas Vīzas ielīme) konstatējams, ka persona ar Vīzas ielīmi Šengenas valstu teritorijā ieceļojusi 2013.gada 27.septembrī (sk.spiedogu ar norādi 27.09.2013. 21 (Pardubice) - izceļojusi 2013.gada 4.oktobrī (sk.spiedogu ar norādi 04.10.2013. 85 (Pardubice). Persona Šengenas teritorijā uzturējusies 8 dienas. Tādējādi persona 2013.gada 11.oktobrī mēģināja šķērsot Latvijas Republikas valsts robežu lidostas "Rīga" robežkontroles punktā bez derīgas vīzas vai uzturēšanās atļaujas Latvijas Republikā vai Šengenas valstu teritorijā, jo vienreizējās Vīzas ielīmē norādītais atļautais uzturēšanās dienu skaits Šengenas valstu teritorijā jau bija izmantots.

2013.gada 11.oktobrī personai sastādīts ieceļošanas atteikums pie robežas Nr.901–13247(C).

Tādējādi ir pārkāpta Imigrācijas likuma 21.panta pirmā daļa un izdarīts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $114.^2$ pantā paredzētais administratīvais pārkāpums. Par minēto pārkāpumu pārvadātājam akciju sabiedrībai "Air Baltic Corporation" tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols AA Nr.069846.

Ar Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes priekšnieka 2013.gada 30.oktobra lēmumu Nr.829-900-AA069846 akciju sabiedrībai "Air Baltic Corporation" piemērots administratīvais sods – naudas sods Ls 2100,00 (EUR 2988.03) apmērā.

Ar Valsts robežsardzes priekšnieka p.i. I.Zāliša 2014.gada 9.janvāra lēmumu Nr.5 grozīts Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes 2013.gada 30.oktobra lēmumā administratīvā pārkāpuma lietā Nr.829-900-AA069846 noteiktais soda mērs no Ls 2100,00 uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $114.^2$ panta sankcijā noteikto minimālo sodu 3000,00 *euro*.

Valsts robežsardzes priekšnieka p.i. I.Zāliša 2014.gada 9.janvāra lēmumu Nr.5 tika pārsūdzēts tiesā.

Ar Rīgas rajona tiesas 2014.gada 10.jūnija spriedumu Valsts robežsardzes 2014.gada 9.janvāra lēmums Nr.5 atstāts negrozīts, bet akciju sabiedrības iesniegtā sūdzība noraidīta.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka, veicot administratīvo lietvedību, ir ievērotas procesuālās prasības, nekonstatējusi apstākļus, kas norādītu, ka tiktu aizskartas sūdzības iesniedzēja tiesības.

Pirmās instances tiesa, izvērtējusi Valsts robežsardzes 2014.gada 9.janvāra lēmumā Nr.5 norādīto pamatojumu, secinājusi, ka pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar ko izmantojusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289^{13}.panta trešajā daļā noteikto un pievienojusies Valsts robežsardzes 2014.gada 9.janvāra lēmumu Nr.5 motivācijai.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka lietā nav strīda par to, ka sūdzības iesniedzēja darbības lēmumā minētajā gadījumā ir saskatāmi visi Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa $114.^2$ pantā paredzētie pārkāpuma sastāva objektīvo pusi veidojošie elementi.

Spriedumā norādīts, ka lietā nav strīda par to, ka ir pārvadāts tāds valsts pilsonis, kurš nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts. Sūdzības iesniedzējs 2013.gada 11.oktobrī ar avioreisu BT – 419 (Maskava – Rīga) uz Latvijas Republiku atveda Krievijas pilsoni /pers. D/, dzimušu /dzimsanas gads/Sūdzības iesniedzējs šo faktu nenoliedz.

Tāpat lietā nav strīda par to, ka Krievija nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts.

Spriedumā norādīts, ka lietā nav strīda arī par to, ka saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksu, Regulu Nr.539/2001 un Imigrācijas likumu, šai personai ieceļošanai Latvijā bija nepieciešams derīga vīza vai derīga uzturēšanās atļauja. Personai bija derīga pase, taču nebija derīga vīza vai derīga uzturēšanās atļauja, kas nepieciešama ieceļošanai Šengenas teritorijā, tas ir, persona nevarēja uzrādīt nevienu dokumentu, kas būtu atzīstams par vīzu vai uzturēšanās atļauju, kas derīgs ieceļošanai Šengenas teritorijā.

Pirmās instances tiesas ieskatā ir jāņem vērā, ka šādu pārkāpumu ir viegli konstatēt, jo tam nav nepieciešamas nekādas padziļinātas pārbaudes. Nav nekāda objektīva izskaidrojuma tam, kāpēc ir pieļauta šāda kļūda un uz Latvijas Republiku atvesta persona bez derīgas vīzas vai derīgas uzturēšanās atļaujas.

Pirmās instances tiesa spriedumā atsaukusies uz likuma "Par aviāciju" 112.panta pirmajā daļā noteikto un ņemot vērā pantā minēto norādījusi, ka sūdzības iesniedzējam likuma "Par aviāciju" 112.panta pirmajā daļā un Imigrācijas likuma 21.pantā minētā pienākuma izpilde ir jāveic vai jānodrošina tās izpilde tādā mērā, lai uz Latvijas Republiku tiktu atvestas personas ar derīgiem ceļošanas dokumentiem, kas nepieciešami ieceļošanai Latvijas Republikā.

Spriedumā norādīts, ka jebkura persona, kas mēģina ieceļot Šengenas teritorijā pretēji noteiktajai tiesiskajai kārtībai bez vīzas vai uzturēšanās atļaujas, ja tā nepieciešama saskaņā ar normatīvo regulējumu, ir uzskatāma par nelikumīgi ieceļojošu personu.

Pirmās instances tiesa spriedumā norādījusi, ka sūdzības iesniedzējs nav norādījis uz apstākļiem, kas liecinātu, ka lidostas darbinieki nevarēja pārbaudīt to, vai personai bija derīga vīza, kas dotu tiesības ieceļot Latvijas Republikā. Tas, ka lidostas darbinieki pieļāva kļūdu, nenozīmē, ka dokumentu pārbaude nebija iespējama. Turklāt kļūdas varētu pieļaut arī pašas sūdzības iesniedzēja darbinieki, ja tie veiktu pārbaudes. Līdz ar to tiesa atzinusi, ka ir konstatējama arī sūdzības iesniedzēja vaina.

Pirmās instances tiesa spriedumā vērtējusi akciju sabiedrības norādīto, ka būtiski apsvērumi, kuri izslēdz soda piemērošanas nepieciešamību izriet no tā, ka lēmumā norādītie apstākļi neliecina par apdraudējumu Latvijas Republikas migrācijas politikas interesēm.

Šajā sakarā pirmās instances tiesa pievienojusies Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2014.gada 4.novembra sprieduma lietā Nr.142286311 norādei, ka izskatot administratīvās lietas par administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas APK 114.^{2} pantā, tas ir, par tādu valstu pilsoņu pārvadāšanu, kuras nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, no šīm valstīm uz Latvijas Republiku, ja minētajām personām nav Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamo ceļošanas dokumentu un ja to veicis pārvadātājs ar jūras, gaisa vai sauszemes transportu, nav nepieciešams konstatē jebkādu apdraudējumu vai kādas kaitīgas sekas, jo ir nepieciešams konstatēt tikai faktu, ka kāda persona ir šķērsojusi Latvijas Republikas valsts robežu bez attiecīga dokumenta.

Pirmās instances tiesa vērtējusi, vai akciju sabiedrībai "Air Baltic Corporation" piemērotais administratīvā soda apmērs 3000 *euro* uzskatāms par samērīgu.

Tiesa atzinusi, ka šāda veida lietās administratīvo pārkāpumu ir pamats atzīt par maznozīmīgu tikai tad, ja var konstatēt, ka nelegālās imigrācijas risks ir bijis niecīgs un pastāv vēl kādi papildus apstākļi, kas liecina par pārkāpuma maznozīmīgumu. Tiesas ieskatā izskatāmajā lietā šādu papildus apstākļu nav. Par tādiem nevar atzīt sūdzības iesniedzēja noslēgto līgumu par dokumentu pārbaudi lidostā, jo ir vienkārši pārbaudīt to, vai personai ir vīza un līdz ar to nav pamata apgalvot, ka šāda pienākuma izpilde var radīt kādas īpašas grūtības. Līdz ar to, tiesa secinājusi, ka nav objektīva pamata izskatāmajā lietā pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu.

Pirmās instances tiesas ieskatā sūdzības iesniedzēja izdarītais pārkāpums nav formāls un situācija, kad personai nav derīga vīza vai uzturēšanās atļauja, pēc sava rakstura rada būtisku apdraudējumu ar likumu aizsargātajām valsts migrācijas politikas interesēm, un pārkāpuma maznozīmīguma atzīšanai nepietiek ar apstākli, ka pārkāpuma rezultātā nav radušās negatīvas sekas.

Pirmās instances tiesa secinājusi, ka sūdzībā norādītie pārsūdzības motīvi nav guvuši apstiprinājumu un tie neietekmē pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu.

Pirmās instances tiesa izvērtējusi sūdzības iesniedzēja lūgumu samazināt noteikto naudas sodu, aprobežojoties ar sankcijas minimālo robežu, kas uz sprieduma taisīšanas brīdi sastādīja Ls 1700 jeb 2418,88 *euro*, secinājusi, ka nav pamata grozīt noteikto sodu, kas ir noteikts ievērojot likumā noteiktās prasības, atbilstoši panta sankcijai, nekādus īpašus apstākļus, lai samazinātu noteikto sodu, vai atbrīvotu no soda Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta kārtībā tiesa nekonstatējusi.

Tāpat pirmās instances tiesa nekonstatējusi sūdzības iesniedzēja norādītos rupjos pārkāpumus, kas būtu par pamatu lēmuma par iesniedzēja sodīšanu atcelšanai, grozīšanai, kā arī nekonstatējusi tādus procesuālus pārkāpumus, kas ietekmētu lietas izskatīšanu, pie atbildības saucamās personas vainu vai tai nosakāmo sodu.

Par minēto tiesas spriedumu AS „Air Baltic Corporation" pilnvarotais pārstāvis /pers. C/ iesniedzis apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka spriedums tiek pārsūdzēts daļā, ar kuru atstāts spēkā noteiktais naudas sods. Sprieduma nepareizība izpaužoties tādējādi, ka ir kļūdaini piemērots Padomes Direktīvas 2001/51/EK (2001.gada 28.jūnijs), ar kuru papildina 26.pantu Konvencijā, ar ko īsteno 1985.gada 14.jūnija Šengenas Līgumu (turpmāk - Direktīva), 4.pants un 6.pants, kā arī Direktīvas preambulas 1.punktā un 5.punktā noteiktie Direktīvas mērķi.

Sūdzībā norādīts, ka vērtējot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 114.^{2}panta piemērošanas priekšnosacījumus, ir jāvērtē arī Direktīvā noteiktie mērķi (ES Tiesas lieta C-397-403/01, paragrāfs 113), ņemot vērā Eiropas Savienības *(turpmāk - ES)* tiesību pārākuma principu. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas *(turpmāk - EST)* judikatūras būtisku attīstību, airBaltic uzskata par būtisku vērst tiesas uzmanību uz nepieciešamību pārskatīt LAPK 114.^{2} panta piemērošanas praksi tādējādi, lai Latvijas Republika ievērotu savas saistības pret citām ES dalībvalstīm un pret pašu ES, rīkojoties saskaņā ar ES tiesībām.

Sūdzībā norādīts, ka Valsts Robežsardzei *(turpmāk - VR)* ir pienākums rūpīgi ievērot visus procesuālos regulējumus. Piemērojot LAPK 114.^{2} pantu, spriedumā nav izvērtēts Vīzu kodeksa 35.pants, kas regulē vīzu izsniegšanu pie ārējās robežas. Ir svarīgi, lai VR, piemērojot Šengenas Robežu kodeksu un Šengenas Vīzu kodeksu, piemēro visus regulējumus precīzi un pārskatāmi. To apstiprina arī Ģenerāladvokātā Mengozzi secinājumi EST lietā AS "*Air Baltic Corporation" pret Valsts robežsardzi,* ka valstu praksei attiecībā pret Šengenas *acquis* ir jābūt vienādai visās Šengenas dalībvalstīs, lai izvairītos no gadījumiem, kad trešās valstspiederīgie, sāk vērtēt izdevīgākus kritērijus, lai iekļūtu Šengenas zonā.

AirBaltic vēlas uzsvērt, ka gadījumi, kad tiek atvests trešās valsts pilsoņi uz Latviju ir retums un izņēmuma gadījums. Savas saistības airBaltic uztver ar īpašu rūpību, to pierāda arī fakts, ka salīdzinājumā ar 2010.gadu, kad administratīvo pārkāpuma skaists pārsniedza 90 pārkāpumus gada laikā, airBaltic ir panācis, ka 2012.gadā fiksēto pārkāpumu skaits ir samazinājies līdz 39 pārkāpumiem gada laikā.

Sūdzībā norādīts, ja izņēmuma gadījumos tiek atvests trešās valstspiederīgais, tad ir jāpiemēro Vīzu kodeksa 35.pants, kas paredz vīzu izsniegšanu pie ārējās robežas. Nesenais EST spriedums lietā C-84/12 rāda, ka VR ir pienākums izvērtēt katru gadījumu individuāli un gadījumos, kad vīza netiek izsniegta, tas var tikt attiecināts tikai no Vīzu kodeksa 32.panta 1.punktā un 35.panta 6.punktā uzskaitītajiem vīzas atteikuma pamatojumiem. Vīzas izskatīšanas process nosaka, ka VR ir pienākums izvērtēt gan vispārējo situāciju, gan individuālo situāciju, kāda skar trešās valsts pilsoni. Neievērojot šos norādītos tiesību aktus, tiktu veicināta prakse, kas pieļauj VR procesuālus pārkāpumus un aizskar cilvēka cieņu.

Šajā gadījumā īpaši jāuzsver lietas apstākļi. Proti, pārvadātājs uz Latviju atveda Krievijas pilsoni, kurai jau pirms tam jau bija ieguvusi Vīzu. Eiropas Komisijas ziņojumā ir noteikts, ka bieži vien cilvēki nezin par iespēju iegūt vīzu pie ārējās robežas. Pietam, statistika liecina, ka, piemēram, 2011.gadā pie Šengenas ārējās robežas tika izskatītas 107 000 vīzu pieteikumi un tikai 1% no tām tika atteiktas.

Dotajā gadījumā VR protokolā nav norādes, ka tā būtu iepazīstinājusi pasažieri ar viņa tiesībām iegūt vīzu pie ārējās robežas saskaņā ar Vīzu kodeksa 35.pantu. Tāpat lietas materiālos nav nekādas norādes, vai VR ir proaktīvi pieprasījusi un pārbaudījusi vai pasažieris nav varējis iesniegt vīzas pieteikumu iepriekš, un nav norādes vai VR ir pieprasījusi pasažierim iesniegt apstiprinošus dokumentus, kas pamato neparedzētus un svarīgus iemeslus ieceļot. Saskaņā ar Eiropas Komisijas izdoto *„Handbook for the Processing of Visa Applications and the Modification of Issued Visa" (2011.gada 15.septembrī)* nav uzskaitīti priekšnosacījumi, ka pasažierim pašam ir jāpiesaka vīza. Vīzas izsniegšanu pie ārējās robežas vienlīdz labi var uzsākt arī VR. Īpaši arī jāpiezīmē, ka VR ir jāiepazīstina pasažieris ar viņa tiesībām iegūt vīzu pie ārējās robežas, kas ir saskaņā arī ar Latvijas

Republikas Satversmes 90.pantu, kas paredz, ka ikvienam ir tiesības zināt savas tiesības.

Vīzu kodeksa 35.panta esamība jau vien norāda, ka likumdevējs ir paredzējis šāda veida gadījumus. Otrkārt, VR ir jāpiemēro 35.pants, jo tas nodrošina caurspīdīgumu un efektivitāti un izslēdz jebkādu kritiku par VR diskriminējošu rīcību attiecībā pret trešo valstu pilsoņiem. Pašreizējā situācijā trešo valstu pilsoņu iebraukšana Latvijā nav balstīta uz caurspīdīgiem un pārskatāmiem principiem, jo bieži vien līdzīgās situācijās, pasažieri tiek ielaisti Latvijā, lai gan bijuši identiski faktiskie apstākļi. Lai izvairītos no subjektīvas darbības radītām sekām, kā, piemērām, nevienlīdzīga Šengenas *acquis* piemērošana, VR ir jāvadās pēc dotā regulējuma.

Sūdzībā norādīts, ka šādu ziņu neesamība liecina arī par pārkāpumu no VR puses. Tādējādi VR ir pieļāvusi rupju procesuālo pārkāpumu un pārvadātājs, saņemot sodu bez tiesībām izmantot jebkādas atrunas, kas šo sodu atceltu, ir nostādīts situācijā, kurā nav nodrošinātas tiesības uz efektīvu aizstāvību saskaņā ar Direktīvas 2001/51/EK 6.pantu. Šāda VR rīcība pārkāpj pušu procesuālās vienlīdzības principu, tiesiskuma principu un sacīkstes principu, kas ir noteikts ar likumu Par tiesu varu 25.pantu un Eiropas Cilvēktiesību hartas 6.pantu. No EST judikatūras izriet, ka atbilstība cilvēktiesībām ir Kopienas tiesību aktu likumības priekšnoteikums un ka Kopienā nav pieļaujami pasākumi, kas nav saderīgi ar to ievērošanu.

Sūdzībā norādīts, ka VR interpretācija par Direktīvas 4.pantu ir nesaderīga ar Vīzu kodeksa 35.pantu, kas paredz vīzu izsniegšanu pie ārējās robežas. Pārvadātājam nav tādas pilnvaras vai kompetences, lai izvērtētu, kas ir neparedzēti un svarīgi iemesli, lai pasažieris saņemtu vīzu pie ārējās robežas. Pretēji rīcība vedinātu pārvadātāju pieņemt subjektīvus lēmumus bez leģitīma pamata attiecībā pret pasažieri un pārkāptu viņa tiesības. Īpaši ir arī jāpiezīmē, ka 35.pantā nav minēts izsmeļošs saraksts ar apstākļiem, kas pārvadātājam ir jāņem vērā. No lietas apstākļiem izriet, ka pārvadātājs varēja paļauties, ka pasažierim bija iespēja iegūt vīzu saskaņā ar Vīzu kodeksa 35.pantu. To papildina arī Ģenerāladvokāta Mengozzi secinājumi, kuros viņš uzsver, ka vīzu izsniegšana ir vienīgi Šengenas dalībvalsts kompetence.

VR prakse, nedodot pasažierim iespēju iegūt vīzu pie ārējās robežas, nav saskaņā ar ES tiesību normām, kas noteiktas ar Vīzu kodeksa 35.pantu un grauj uzticību kopējai Šengenas migrācijas politikai, un ir pretrunā ar lojālas sadarbības principu, kas noteikts ar Eiropas Savienības līguma 4.panta 3.punktu.

Eiropas Komisijas ziņojumā ir norādīts, ka ES interesēs ir atvieglot trešo valstu pilsoņu ieceļošanu tūrisma vai biznesa nolūkos, kas veicinātu dalībvalstu ekonomisko izaugsmi un panāktu Eiropas Savienības 2020 noteiktos mērķus. Saskaņā ar Likumu par Robežsardzi 15.panta 5.punktu, VR ir pilnvaras, lai ielaistu trešo valstu pilsoņus Latvijas Republikā, ņemot vērā valsts intereses.

Saskaņā ar Likumu par Robežsardzi 15.panta 1.punkta 12.apakšpunktā punkta a.punktā noteiktajiem pienākumiem, VR bija jāizprasa no pasažiera viņa mērķis ieceļošanai Latvijas Republikā un jāpārliecinās par to patiesumu.

Imigrācijas riska izvērtēšana ir būtiska šajā lietā, jo no pastāvīgās EST judikatūras izriet, ka tiesības uz aizstāvību ievērošana visos procesos, kuri uzsākti pret personu un kuru rezultātā var pieņemt tai nelabvēlīgu lēmumu, ir Kopienu tiesību pamatprincips, kas nodrošināms pat tad, ja nav nekāda tiesiskā regulējuma saistībā ar šo procesu (ES Tiesas lieta C-287/02, paragrāfs 37).

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka fakts, ka šī procedūra ir sarežģīta nevar būt par pamatu, lai ierobežotu airBaltic tiesības uz aizstāvību. Pēc analoģijas skatot arī citus EST spriedumus var secināt, ka VR ir pienākums katru gadījumu un ieceļošanas atteikumu izskatīt rūpīgi, kā, piemēram, lietā C-503/03, kurā EST nolēma, ka Spānijas institūcijām bija pienākums izvērtēt vīzas pieteikumu, kaut arī persona bija iekļauta Šengenas informācijas sistēmas sarakstā. Arī Ģenerāladvokāte šajā lietā noteica, ka savstarpējā attieksme starp personu brīvas pārvietošanās noteikumiem un izņēmumiem valsts drošības un sabiedriskās kārtības dēļ nepieļauj, ka lēmumi tiek pieņemti automātiski, bez atsevišķas pārbaudes (ES Tiesas lieta, Ģenerāladvokāte J.Kokote C-503/03, paragrāfs 55). VR dotajā lietā bija jāpievērš pastiprināta uzmanība pasažieres individuālajai situācijai, jo kā norādīts protokolā viņa vīzu bija izmantojusi tikai uz vienu dienu, un mēģināja atkārtoti ieceļot laika posmā, kad vēl termiņš vīzai nebija beidzies. Tas arī netieši norāda, ka VR bija daudz atvieglotāka procedūra, lai izvērtētu pasažieres lietas apstākļus, jo vīzas izsniegšana dotajā laika posmā jau tika vienreiz izvērtēta. Tādejādi, nevar attaisnot VR rīcību šajā lietā.

Sūdzībā norādīts, ka VR varētu argumentēt, ka tai nav iespēju pārbaudīt visus pasažierus, kuri tiek atvesti bez vīzām un pieprasa vīzu uz robežas saskaņā ar Vīzu kodeksu. Tomēr airBaltic uzsver, ka šādi pasažieri ir izņēmuma gadījumi un pirms to ielaišanas uz reisu šie pasažieri tiek pārbaudīti. Arī Ģenerāladvokāts Mengozzi savos secinājumos netieši norāda, ka sarežģītāka dokumentu pārbaude nevar būt par pamatu, lai šādas pārbaudes netiktu veiktas no VR puses. To papildinot, šajā gadījumā pasažierei nesen tika jau izsniegta vīza. Tas nozīmē, ka VR ir būtiski atvieglota procedūra, lai izvērtētu vīzas pieteikumu. Tādēļ ir nepareizs apgalvojums, ka airBaltic nemaz necenšas veikt pasažieru dokumentu pārbaudi. Respektīvi, šādu pasažieru pieņemšana reisā ir izņēmuma situācijas, kurās pasažieris spēj sniegt ticamus un pārliecinošus pierādījumus un argumentus, kas pamato pārvadātāja paļāvību uz Vīzu kodeksa 32.pantu 1.punkta un 35.panta 6.panta piemērošanas vai nepiemērošanas iespējamību.

Ņemot vērā gaisa pārvadātāja jomas specifiku, un situāciju, ka katram atvestajam pasažierim ir individuāli lietas apstākļi, nevar uzskatīt, ka Direktīvas 4.panta piemērošana, pilnīgi apturēs šādu pilsoņu pārvadāšanu. Tādejādi formāla lietas izskatīšana nedos gaidītos rezultātus. AirBaltic uzsver, ka aktīvi sadarbojas ar VR. To pierāda arī fakts, ka 2013.gadā airBaltic no ārpus Šengenas lidostas stacijām ir zvanījuši 998 reizes, lai izprasītu informāciju par pasažieru atbilstību Šengenas regulējuma prasībām. Svarīgi arī norādīt uz citu Šengenas dalībvalstu praksi starp pārvadātāju un robežsardzi. Piemēram, Nīderlandes robežsardze ar nacionālo Nīderlandes gaisa pārvadātāju KLM, ir noslēgusi vienošanos "*Memorandum of Understanding*", kas paredz kvotu sistēmu, kura nosaka pārvadāto pasažieru daudzumu ar trūkstošiem, vai nederīgiem dokumentiem un nesoda pārvadātāju par katru atvesto pasažieri. Šāda veida vienošanās attēlo patieso situāciju un dot praktisku risinājumu.

Direktīvas 4.pants un 6.pants, kā arī Direktīvas preambulas 1.punkts un 5.punkts nosaka Direktīvas mērķi. VR regulāri uzsver, ka izpilda šīs Direktīvas noteiktās prasības. Taču Direktīvas piemērošana šajā gadījumā nav notikusi juridiski precīzi. Direktīvas 4.pants paredz, ka nelegālās imigrācijas apkarošanas praksei jābūt samērīgai, efektīvai un preventīvai. Tātad VR jāņem vērā visi trīs kritēriji, ne tikai viens vai divi. Direktīvas mērķis ir apkarot nelegālo imigrāciju, nevis par katru formālu pārkāpumu sodīt pārvadātāju. Fakts, ka Direktīvas 4.pantā nav skaidri noteikta subjektīva puse, nenozīmē, ka šis noteikums jāinterpretē tādejādi, ka pārvadātājs jāsoda par katru atvesto pasažieri. Saskaņā ar Direktīvas 6.pantu, dalībvalstis nodrošina to, ka to normatīvie un administratīvie akti paredz pārvadātājiem, pret kuriem celta prasība soda uzlikšanas nolūkā, ir efektīvas tiesības uz aizstāvību un apelācijas iesniegšanu. Direktīvas preambulas 1.punkts paredz, ka nolūkā efektīvi apkarot nelegālo imigrāciju svarīgi, lai visas dalībvalstis ieviestu noteikumus, ar ko nosaka saistības pārvadātājiem, kuri ieved ārvalstniekus dalībvalstu teritorijā. Turklāt, lai nodrošinātu lielāku šā mērķa efektivitāti, būtu pēc iespējas jāsaskaņo dalībvalstu paredzētie finansiālie sodi gadījumos, kad pārvadātāji nepilda savus pienākumus, ņemot vērā atšķirības dalībvalstu tiesību sistēmās un praksē. To papildinot, Direktīvas preambulas 5.punkts paredz, ka dalībvalstīm būtu jānodrošina tas, ka ikvienā prāvā pret pārvadātājiem, kuras dēļ var piemērot sankcijas, var efektīvi izmantot tiesības uz aizstāvību un tiesības iesniegt apelāciju attiecībā uz šādiem lēmumiem. Īpaši jāuzsver, ka EST judikatūrā ir atzīts, ka Eiropas Savienības pamattiesību hartas VI daļa ir attiecināma arī uz juridiskām personām (ES Tiesas lieta C-279/09, paragrāfs 40). ES efektivitātes princips nosaka, ka prasības procesuālie noteikumi, kas paredzēti, lai nodrošinātu tiesības, kas izriet no Eiropas Savienības tiesībām, garantēšanu, nevar padarīt praktiski neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtināt Savienības tiesību sistēmā paredzēto tiesību īstenošanu (ES Tiesas lieta C-279/09, paragrāfs 28).

Sūdzībā norādīts, ka būtībā Direktīva paredz, ka pārvadātājam ir jādod tiesības sevi aizstāvēt ne tikai saskaņā ar LAPK, bet arī saskaņā ar Vīzu kodeksu. Šajā gadījumā konstatējams, ka VR, atsakot vīzu un liedzot ieceļot, nav izpildījusi nosacījumus, kas izriet no Vīzu kodeksa 35.panta 6.punkta

(ekskluzīvs atteikšanas pamats). Līdz ar to airBaltic ir leģitīms pamats norādīt uz šādu VR pienākuma neizpildi un lūgt izteikt mutvārdu aizrādījumu.

Svarīgi norādīt, ka sūdzības iesniegšana pati par sevi kā procesuāla darbība nerada taisnīgumu, ja airBaltic vispār ir liegtas tiesības pēc būtības izmantot tiesības uz aizstāvību un novērst soda uzlikšanu vai to atcelt. Nebūtu uzskatāma par efektīvu tiesību aizstāvību situācija, kurā tiek sodīts pārvadātājs neatkarīgi no jebkādiem apstākļiem, kas attiecas uz lietu, (t.i., ja VR nav izpildījusi visus Vīza kodeksa izrietošos pienākumus).

Sūdzībā tiek lūgts atcelt pirmās instances tiesas spriedumu, ar kuru atstāts negrozīts Valsts robežsardzes lēmums vai gadījumā, ja konstatēts pārkāpums, atzīt to par maznozīmīgu un izteikt mutvārdu aizrādījumu (127.-131.lp.).

Valsts robežsardze izmantojusi likumā paredzētās tiesības un iesniegusi viedokli par AS „Air Baltic Corporation" iesniegto apelācijas sūdzību.

Iesniegtajā viedoklī norādīts, ka Valsts robežsardze sūdzību neatzīst. Sūdzība daļēji satur jau iesniedzēja 2014.gada 16.janvāra sūdzībā Nr.417/01/14 "Sūdzība par Valsts robežsardzes priekšnieka lēmumu Nr.5 administratīvā pārkāpuma lietā Nr.829-900-AA069846", ietvertos iebildumus, attiecīgi pamatojums uz tiem jau sniegts gan spriedumā, gan Valsts robežsardzes 2014.gada 9.janvāra lēmumā Nr.5.

Papildus sniegtajiem paskaidrojumiem Valsts robežsardze paskaidrojusi sekojošo:

Iesniedzējs sūdzībā ir atsaucies uz Vīzu kodeksa 35.pantu. Viedoklī norādīts, ka Rīgas apgabaltiesa ar 2014.gada 9.aprīļa spriedumu lietā Nr.142215412 (sk. minētā sprieduma 7.lpp. 3.-5.rindk.) secināja, ka " (...) lēmums par vīzas izsniegšanu vai atteikumu izsniegt vīzu ir administratīvais akts, kas skatāms Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā, un sūdzību par minēto lēmumu varētu iesniegt tikai pati persona, tā kā šāds lēmums aizskar tikai personas subjektīvās tiesības un intereses. Iesniedzējam šajā sakarā nevar un nav nekādu subjektīvo tiesību un interešu, jo pārvadātājs var paļauties pārvadājot personu tikai uz kompetentu iestāžu izsniegtu derīgu Šengenas vīzu vai uzturēšanās atļauju. Minētajiem dokumentiem bija jābūt derīgiem pirms paša pārvadāšanas fakta, tā kā no LAPK 114.^{2} panta dispozīcijas izriet, ka iesniedzējs tiek sodīts "Par (...) pārvadāšanu (...)", ja personai nav derīgu dokumentu, kas nepieciešami Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai".

Valsts robežsardze pilnībā pievienojas minētajiem Rīgas apgabaltiesas secinājumiem, un norāda, ka konkrētajā gadījumā personai vīza uz robežas izsniegta netika.

Valsts robežsardze paskaidro, ka lēmums par vīzas izsniegšanu ārzemniekam ir administratīvais akts, un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu (vispārējā tiesību norma) un Vīzu kodeksa 10.panta 1.punkts (speciālā tiesību norma), kas nosaka, ka neskarot 13., 42., 43. un 45. pantu, pieteikuma iesniedzēji ierodas personīgi, lai iesniegtu pieteikumu. No minētā regulējuma izriet, ka pašam ārzemniekam ir jāizrāda iniciatīva un pašam personīgi jāiesniedz vīzas pieteikums un pierādījumi, kas apliecina tiesības vīzu saņemt uz Šengenas robežas.

Vīzu kodeksa 35.panta 6.punkts noteic, ka papildus vīzas atteikšanas iemesliem, kas paredzēti 32.panta 1.punktā, vīzu robežšķērsošanas vietā atsaka, ja nav ievēroti šā panta 1.punkta b) apakšpunktā minētie nosacījumi *pieteikuma iesniedzējs nav varējis iesniegt vīzas pieteikumu iepriekš un pēc pieprasījuma iesniedz apliecinošos dokumentus, kas pamato neparedzētus un svarīgus iemeslus ieceļoti*.

Ņemot vērā minēto secināms, ka uz vīzu izsniegšanu pie robežas ir attiecināms atšķirīgs no vispārējās kārtības tiesiskais regulējums, kas vīzas izsniegšanu pie robežas pieļauj tikai tajā gadījumā, ja ir izpildīti Vīzu kodeksā paredzētie nosacījumi, cita starp, Vīzu kodeksa 32.panta 1.punkta b) apakšpunkts.

Valsts robežsardze paskaidro, ka saskaņā ar Imigrācijas likuma 21.pantu pārvadātājam jāpārliecinās, ka viņš pārvadā no trešās valsts tādu trešās valsts valstspiederīgo, kurš ir tiesīgs ieceļot Latvijas Republikā. Līdz ar to pārvadātājs nav tiesīgs slēgt civiltiesisku līgumu ar personu, kura neatbilst minētajām prasībām. Civiltiesiska līguma slēgšana ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (sk. Civillikuma 1511.pantu).

Līdz ar to, iesniedzējs bija tiesīgs atteikties slēgt pārvadājuma līgumu, ja persona neatbilda visām ieceļošanas prasībām, proti, tai nebija derīgas vīzas vai uzturēšanās atļaujas, kas nepieciešama ieceļošanai Šengenas dalībvalstu teritorijā.

Ja persona *[šeit un turpmāk ar minēto saprotama Krievijas Federācijas pilsone /pers. D/, dzimusi /dzimsanas gads/ /dzimsanas gads/* tomēr uzskatīja, ka neparedzamu apstākļu dēļ tā ir tiesīga saņemt vīzu pie Šengenas robežas, tai bija sākotnēji pārvadātājam jāpierāda sava atbilstība Vīzu kodeksa 32.panta 1.punkta b) apakšpunkta nosacījumiem *[pieteikuma iesniedzējs nav varējis iesniegt vīzas pieteikumu iepriekš un pēc pieprasījuma iesniedz apliecinošos dokumentus, kas pamato neparedzētus un svarīgus iemeslus ieceļot]*, lai iesniedzējs būtu tiesīgs slēgt pārvadāšanas līgumu ar personu.

Līdz ar to, personas atbilstības pārbaude ieceļošanai Šengenā ir iesniedzēja kompetences jautājums, ko, cita starp, ir atzinis arī pats pārvadātājs savu "Pasažieru un bagāžas pārvadāšanas noteikumu" 7.1.8.punktā (sk.https://www.airbaltic.com/lv/pasazieru-bagazas-parvadasanas-noteikumi), paredzot sekojošo: "Pamatotu apsvērumu dēļ (...) varam atteikties pārvadāt Jūs *[šeit un turpmāk minētais attiecināms arī uz personu]* vai Jūsu bagāžu, ja mēs esam Jūs rakstiski brīdinājuši, ka pēc paziņojumā norādītā datuma Jūs uz saviem reisiem vairs nepārvadāsim. Šādā gadījumā Jums ir tiesības saņemt naudu atpakaļ. Mēs arī varam atteikties pārvadāt Jūs vai Jūsu bagāžu, ja ir noticis vai arī mums pamats uzskatīt, ka varētu notikt viens vai vairāki no turpmāk minētajiem nosacījumiem, cita starp ja Jums nav derīgu ceļojuma dokumentu, cenšaties iekļūt valstī, kura varētu būt Jūsu tranzīta punkts, vai ieceļošanai, kurā Jums nav derīgu dokumentu, vai arī Jūs lidojuma laikā esat iznīcinājuši vai atsakāties pēc pieprasījuma nodot apkalpei pret parakstu savus ceļojuma dokumentus, vai arī mums ir pamats uzskatīt, ka Jūs netiksiet ielaists valstī, uz kuru dodaties, vai jebkurā citā valstī, caur kuru Jūs ceļojat tranzītā. Ja ieceļošanas vai tranzītvalsts imigrācijas iestāde ir sniegusi mums informāciju (rakstveidā vai mutiski), ka tā ir pieņēmusi vai var pieņemt lēmumu liegt Jums ieceļošanu valstī, pat ja Jums ir vai izskatās, ka ir, ceļošanai derīgi dokumenti".

Tādējādi nepamatots ir iesniedzēja arguments, ka pārvadātājs nevar vai nav tiesīgs lūgt personu uzrādīt ieceļošanai Šengenas teritorijā nepieciešamos dokumentus.

Iesniedzējs sūdzībā (sk.piemēram, sūdzības l.lpp. 6.rindk.) ir atsaucies uz Eiropas Tiesas spriedumu lietā Nr.C-84/12.

Rīgas apgabaltiesa ar 2014.gada 9.aprīļa spriedumu lietā Nr.142215412 (sk.minētā sprieduma 7.1pp. 3.-5.rindk.) secināja, ka " (...) ES Tiesas lieta Nr.C- 84/12 ir par Šengenas dalībvalstu tiesībām atteikt vīzu, bet konkrētajā gadījumā persona Šengenas vīzas pieteikumu nav iesniegusi vispār. Līdz ar to minētā lieta nav attiecināma uz izskatāmo lietu. Pie tam lēmums par vīzas izsniegšanu vai atteikumu izsniegt vīzu ir administratīvais akts, kas skatāms Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā, un sūdzību par minēto lēmumu varētu iesniegt tikai pati persona, tā kā šāds lēmums aizskar tikai personas subjektīvās tiesības un intereses. Iesniedzējam šajā sakarā nevar un nav nekādu subjektīvo tiesību un interešu, jo pārvadātājs var paļauties pārvadājot personu tikai uz kompetentu iestāžu izsniegtu derīgu Šengenas vīzu vai uzturēšanās atļauju. Minētajiem dokumentiem bija jābūt derīgiem pirms paša pārvadāšanas fakta, tā kā no LAPK 114.^{2} panta dispozīcijas izriet, ka iesniedzējs tiek sodīts "Par (...) pārvadāšanu (...), ja personai nav derīgu dokumentu, kas nepieciešami Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai. Līdz ar to, atsauce uz ES Tiesas lietu Nr.C-84/12 nav pamatota".

Valsts robežsardze pilnībā pievienojas minētajiem Rīgas apgabaltiesas secinājumiem, un norāda, ka Apgabaltiesu prakse skatot līdzīgas lietas ar līdzīgiem lietas faktiskajiem apstākļiem ir vienveidīga, proti, pārvadātājam ir piemēroti administratīvie sodi *(sk. Rīgas apgabaltiesas 2014.gada 23.janvāra spriedumu lietā Nr.133014813; Administratīvās apgabaltiesas 2013.gada 19.augusta spriedums lietā Nr.142116210).* Konkrētajā gadījumā personai vīza uz robežas izsniegta netika.

Iesniedzējs sūdzībā (sk. piemēram, sūdzības 2.1pp. 6.rindk.) norāda, ka Valsts robežsardzei bija personai jāizsniedz vīza pie ārējās robežas. Iesniedzējs norāda, ka Valsts robežsardzei personai bija jādod vienādas iespējas saņemt vīzu pie ārējās robežas (sk. sūdzības 2.1pp. 3.rindk.).

Valsts robežsardze paskaidro, ka lēmums par vīzas izsniegšanu ārzemniekam ir atsevišķs administratīvais akts ar patstāvīgu apstrīdēšanas kārtību. Līdz ar to Protokols *[šeit un turpmāk ar minēto saprotams Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes amatpersonu 2013.gada 11.oktobrī sastādītais administratīvā pārkāpuma protokols Nr.AA069846]* neattiecas uz personu, bet attiecas tikai uz iesniedzēja pieļauto administratīvo pārkāpumu. Tādējādi ne personai, ne Valsts robežsardzes amatpersonām Protokolā nav jāizdara nekādas atzīmes, vai paskaidrojumus vai jāfiksē citas ziņas, kas attiecas uz vīzu izsniegšanu uz valsts robežas vai ir attiecināmas tikai uz Ieceļošanas atteikumu.

Minētais izriet no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 248.panta pirmās daļas regulējuma, kas noteic, ka protokolā par administratīvo pārkāpumu norāda protokola sastādīšanas laiku un vietu, protokola sastādītāja vārdu, uzvārdu, institūciju, kuru viņš pārstāv, amatu; ziņas par pārkāpēja personu; administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietu, laiku, pārkāpuma būtību, normatīvo aktu un normu, kas paredz atbildību par šo pārkāpumu; citas ziņas, kas nepieciešamas lietas izlemšanai. Ja, sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu, iestādei ir zināma lietas izskatīšanas vieta un laiks, paziņojumu vai pavēsti par lietas izskatīšanas vietu un laiku nesūta un informāciju par lietas izskatīšanas vietu un laiku norāda administratīvā pārkāpuma protokolā. Savukārt minētā panta piektā daļa noteic, ka protokolu sastādot, pārkāpējam izskaidro viņa tiesības un pienākumus, kas noteikti šā kodeksa 260.pantā, un par to izdara ierakstu protokolā.

Līdz ar to iesniedzēja sūdzībā (sk. sūdzības 2.1pp. 2.rindk.) minētie argumenti nav pamatoti.

Kopīgās konsulārās instrukcijas diplomātiskajām pārstāvniecībām un konsulārajiem dienestiem attiecībā uz vīzām (turpmāk - Kopīgā konsulārā instrukcija) V nodaļā „Pieteikumu un pieņemto lēmumu izskatīšana" norādīti vīzas pieteikumu izskatīšanas pamatkritēriji. Minētās normas paredz, ka izskatot vīzu pieteikumus, galvenokārt jāņem vērā Līgumslēdzēj Pušu drošība un cīņa pret nelegālo imigrāciju, kā arī citi ar starptautiskajām attiecībām saistīti aspekti. Atkarībā no valsts kāds no minētajiem aspektiem var būt svarīgāks par citiem, taču nevienu no tiem nedrīkst atstāt novārtā. Minētās normas nosaka, ka diplomātiskā pārstāvniecība vai konsulārais dienests uzņemas pilnu atbildību par imigrācijas risku izvērtēšanu. Pieteikumu izskatīšanas mērķis ir atklāt tos pieteikuma iesniedzējus, kuri cenšas ieceļot Līgumslēdzēju Pušu teritorijā, lai tur apmestos uz dzīvi, par ieganstu izmantojot tādus iemeslus kā tūrisms, studijas, darījumi vai ģimenes locekļu apciemošana. Ja rodas šaubas par iesniegto dokumentu un pavaddokumentu autentiskumu, tostarp šaubas par to, cik patiess ir to saturs vai cik ticami ir intervijas laikā iegūtie apgalvojumi, diplomātiskajai pārstāvniecībai vai konsulāram dienestam ir jāatturas no vīzas izsniegšanas.

No minētā secināms, ka tajos gadījumos, kad persona ir pakļauta vīzu režīma prasībām un vēlas ieceļot Latvijas Republikā, pilna atbildība par imigrācijas risku izvērtēšanu ir paredzēta diplomātiskajām pārstāvniecībām vai konsulārajiem dienestiem, tā kā vīzu izsniegšana ir minēto iestāžu kompetences jautājums, un notiek ilgstošā periodā pārbaudot visas ziņas par personu un tās ieceļošanas mērķi. Valsts robežsardze vīzas pie robežas izsniedz tikai atsevišķos izņēmuma gadījumos, līdz ar to vīzu izsniegšana nav Valsts robežsardzes pamata funkcija. Valsts robežsardze nav tiesīga vīzu izsniegt katram, kas atvests līdz Šengenas ārējai robežai bez derīgas vīzas.

Vīzu kodeksa preambulas 3.punkts noteic, ka attiecībā uz vīzu politiku kopīga tiesību aktu kopuma izveide, jo īpaši konsolidējot un attīstot *acquis* (Konvencijas, ar ko īsteno 1985.gada 14.jūnija Šengenas nolīgumu un Kopīgās konsulārās instrukcijas atbilstīgos noteikumus), ir viena no pamata sastāvdaļām, *"turpmāk attīstot kopēju vīzu politiku kā daudzslāņu sistēmas daļu, kuras mērķis ir atvieglot likumīgu ceļošanu un novērst nelikumīgu imigrāciju, turpmāk saskaņojot valstu tiesību aktus un vietējo konsulāro pārstāvniecību praksi"* kā noteikts Hāgas programmā brīvības, drošības un tiesiskuma stiprināšanai Eiropas Savienībā.

Tādējādi vīzu politikas mērķis ir atvieglot likumīgu ceļošanu ar vīzu, paātrinot vīzu izsniegšanu konsulārajās pārstāvniecībās un vēstniecībās, kā arī novērst vīzās noteikto ieceļošanas prasību neievērošanu un novērst nelikumīgu imigrāciju.

Iesniedzējs sūdzībā norāda, ka Valsts robežsardzei bija pienākums informēt personu, ka viņai ir iespēja saņemt vīzu pie ārējās robežas (sk. sūdzības 2.1pp. 2. rindk.).

Valsts robežsardze norāda, ka tās amatpersonas vienmēr informē ārzemniekus par tiesībām iesniegt vīzas pieteikumu pie robežas, ja no lietas apstākļiem un ārzemnieku uzrādītajiem ieceļošanas nepieciešamības pierādījumiem (norādītā ieceļošanas mērķa) ir redzams, ka ārzemnieka ieceļošanai ir ārkārtas raksturs, un ārzemnieks robežpārbaudes laikā uzrāda dokumentus, kas apliecina viņa atbilstību Šengenas Robežu kodeksa 5.panta 4.punkta „c" apakšpunktā un Vīzu kodeksa 35.pantā noteiktajiem nosacījumiem.

Attiecībā uz iesniedzēja argumentu, ka ārzemnieki nav informēti par iespēju Šengenas vīzu saņemt uz robežas, kā arī Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk - Satversme) 90.pantā ietverto principu, ka ikvienam ir tiesības zināt savas tiesības, Valsts robežsardze norāda, ka no minētā Satversmes panta izriet tiesību normu publiskās pieejamības nosacījums. Proti, valstij ir pienākums iepriekš publicēt visus normatīvos aktus, lai visas tās jurisdikcijā esošās privātpersonas varētu objektīvi zināt un paredzēt, kādas normas tiks piemērotas noteiktai tiesiskajai attiecībai. Šajā ziņā Satversmes 90.pants ir lasāms kopsakarā ar Satversmes 69.pantu un sekojošiem pantiem, kas noteic tiesību normu izsludināšanu, un tā īstenošanu sīkāk nosaka Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 1.pants, kas noteic, ka šā likuma mērķis ir nodrošināt privātpersonu tiesības būt informētām par savām tiesībām un pienākumiem, reglamentējot tām saistošo tiesību aktu un oficiālo paziņojumu izsludināšanu, publicēšanu, spēkā esamību un pieejamību *[sk. arī Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs//Latvijas Vēstnesis, Rīga - 2011, 66.lpp. 18.punktu]*. Tātad, tikai nepublicēts normatīvais akts nav spēkā un līdz ar to nav pieejams privātpersonām.

Konkrētajā gadījumā gan Šengenas Robežu kodekss, cita starp, Šengenas Robežu kodeksa 5.panta 4.punkta „?" apakšpunkts ir pieejams ES Oficiālajā Vēstnesī (sk. http://eur-lex.europa.eu), gan atbilstošs regulējums, kas iekļauts Imigrācijas likuma 16.panta ceturtajā daļā, ir publicēts "Latvijas Vēstnesī" (169 (2744), 20.11.2002.).

Līdz ar to privātpersonas ir publiski informētas par to, ka atsevišķos normatīvajos aktos noteiktos izņēmuma gadījumos, atbilstoši Vīzu kodeksa 35.panta regulējumam, Šengenas vīzas var saņemt arī pie Šengenas robežas.

Tiesību literatūrā atzīts, ka normas nezināšana neatbrīvo personu no atbildības par tās pārkāpšanu, ja vien valsts ir iepriekš spērusi visus no tās saprātīgi gaidāmos soļus, lai padarītu šīs normas saturu viņai objektīvi pieejamu. Vai pati persona ir izmantojusi šo iespēju un patiešām centusies noskaidrot savas tiesības un pienākumus, par to principā ir atbildīga viņa pati *[sk. arī Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs//Latvijas Vēstnesis, Rīga-2011, 66.lpp. 19.punktu]*.

Valsts robežsardzes ieskatā, iestādei ir pienākums informēt personu par tās tiesībām administratīvā procesa ietvaros, proti, brīdī, kad administratīvais process ir uzsākts, piemēram, uz ārzemnieka vīzas pieteikuma pamata, bet Valsts robežsardzei nav normatīvajos aktos noteikta pienākuma robežpārbaudē informēt katru robežšķērsotāju par visiem iespējamiem normatīvajiem aktiem, kuri uz viņu varētu attiekties ieceļojot Latvijas Republikā. Līdz ar to, iesniedzēja argumenti, ka Valsts robežsardze nedeva iespēju personai izmantot savas normatīvajos aktos noteiktās tiesības, nav pamatoti un ir noraidāmi.

Iesniedzējs sūdzībā atsaucas uz ES efektivitātes principu (sk. sūdzības 4.1pp.l.rindk.).

Valsts robežsardze norāda, ka tiesību efektivitātes princips *[sk. arī Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs//Latvijas Vēstnesis, Rīga - 2011, 43.lpp. 86.punktu]* skar jebkuras pamattiesības, taču praksē tas visvairāk tiek

piesaukts procesuālo garantiju jomā, kas Satversmē ir nostiprinātas 92.pantā *[Ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. (..)Ikvienam ir tiesības uz advokāta palīdzību.].* Līdz ar to, Valsts robežsardzei nav saprotama iesniedzēja atsauce šajā konkrētajā lietā uz minēto principu, jo šajā administratīvajā lietā iesniedzējs ir varējis izmantot savas tiesības pieaicināt pārstāvi - advokātu, kā arī iesniedzējam ir tikušas nodrošinātas tiesības iesniegt sūdzību. Līdz ar to, iesniedzēja arguments nav pamatots.

Kas attiecas uz personas tiesībām izmantot savas tiesības uz advokātu vai iesniegt sūdzības par Ieceļošanas atteikumu vai atteikumu izsniegt vīzu, ja persona būtu lūgusi uzsākt attiecīgo administratīvo procesu, tad minēto tiesību ievērošana nav vērtējama šīs administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros, tā kā attiecas uz citām tiesiskajām attiecībām, kuras ir starp personu un Valsts robežsardzi.

Valsts robežsardze paskaidro, ka Valsts robežsardzē darbojas diennakts kontaktpunkts (sk. http://www.rs.gov.lv/index.php?top=0&id=1222), par ko iesniedzējs ir informēts un kas sniedz palīdzību minētajos jautājumos (piemēram, atzinumu, ka personai vīza tiks izsniegta uz robežas). Jānorāda, ka pārvadātājs minēto iespēju, jau pirms pārvadāšanas noskaidrot vai ārzemniekam vīza tiks izsniegta uz robežas, ir izmantojis daudzkārt.

Valsts robežsardze daudzkārt ir informējusi iesniedzēju, ka pārvadātājs tiek atbrīvots no atbildības tikai atsevišķos normatīvajos aktos noteiktajos (netipiskos) izņēmuma gadījumos, proti, ja personas, mēģinot ieceļot Latvijā, sākotnēji robežpārbaudē pieprasa vīzu uz robežas, un sākotnēji pie robežpārbaudes var pierādīt savu atbilstību Šengenas Robežu kodeksa 5.panta 4.punkta „?" apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem, kas liecina par faktu, ka pārvadātājs ir pārliecinājies un atvedis uz Latvijas Republiku personu, kurai jau pirms pārvadāšanas ir bijuši dokumenti, kas apliecina tiesības saņemt vīzu uz robežas, kā arī gadījumos, kad pārvadātājs uz Latvijas Republiku ir atvedis patvēruma meklētāju.

Ne Imigrācijas likums, ne arī citi normatīvie akti nedefinē jēdzienu „ārkārtas gadījums". Valsts robežsardzes ieskatā, Šengenas Robežu kodeksa 4.panta 1.punkta a) apakšpunkta 1.punktā minētais jēdziens ir jāinterpretē līdzīgi 4.panta 4.punkta „?" apakšpunktā minētajam jēdzienam "humāni apsvērumi".

Valsts robežsardze, ievērojot judikatūrā un tiesību literatūrā izteiktās atziņas, ir izveidojusi praksi balstoties uz kuru attiecīgajā gadījumā tiek konstatēts vai pastāv tādi apstākļi, pie kuriem „humānu apsvērumu" vai „ārkārtas gadījuma" dēļ ārzemnieks varētu tikt ielaists Latvijā bez dokumentiem, kuru atļauj šķērsot Latvijas valsts robežu. Proti, Valsts robežsardze ir definējusi savā praksē „humānu apsvērumu" un „ārkārtas gadījuma" klauzulu, ievērojot jau esošo iestādes praksi un tādējādi ievērojot vienlīdzības principu. Uz minēto praksi daudzkārt Valsts robežsardze savos lēmumos un paskaidrojumos ir norādījusi arī pārvadātājam.

Latvijas Zinātņu akadēmijas terminoloģijas komisija sava lēmuma Nr.10 pamatojuma daļā norādījusi, ka īpašības vārds „humāns" latviešu valodā lietojams ar nozīmi cilvēcīgs, tas ir tāds, kas mīl cilvēkus; tāds, kurā izpaužas atsaucība, sirsnība, cieņa pret cilvēkiem *[Latviešu valodas vārdnīca. Rīga,- 1987/1998.]*.

Savukārt „Juridisko terminu vārdnīcā" jēdzienam „humāns" (latīņu valodā *humānus* - cilvēcīgs) ir sniegts skaidrojums, ka ar minēto jēdzienu tiek definēta uzskatu sistēma, kuru caurstrāvo mīlestība, cieņa pret cilvēku, indivīdu, personību, rūpes par viņa labklājību; par augstāko vērtību atzīt cilvēku, viņa dzīvi un dzīvību, aizstāv cilvēka tiesības pilnvērtīgi attīstot personību, viņa tiesības uz brīvību, laimi un cieņu utt. *[sk. Autoru kolektīvs „Juridisko terminu vārdnīcā"//NORDIK, Rīga - 1998,80.lpp.]*

Humānu apsvērumu klauzula ietverta Regulas Nr.343/2003 15.panta 2.punktā. Minētā regula attiecas uz patvēruma procedūru, tādējādi konkrētajā gadījumā minētās klauzulas principi ir vērā ņemami, taču nav piemērojami (patvēruma procedūrā veidojas citi apstākļi). Turklāt no regulējuma un tā izstrādes vēstures kopējā konteksta izriet, ka Regulas Nr.343/2003 15.panta 1.punktā ir regulēti gan nosacījumi, gan arī procedūra humāno apsvērumu pastāvēšanas gadījumā, kamēr 15.panta 2.punktā ir ilustrētas situācijas, kurās principā ir jāpieņem, ka pastāv humāni apsvērumi šīs normas izpratnē, un tādējādi būtu jāpiemēro humānā klauzula.

Eiropas tiesa ir atzinusi, ka Regulas Nr.343/2003 15.panta 1.punkta regulējums piešķir dalībvalstīm rīcības brīvību individuālos gadījumos, kuros dalībvalstij pašai ir jāapsver visi atbilstošie faktori, jo jēdzieni "humāni apsvērumi" ir nenoteikti juridiski jēdzieni, kas ļauj tos elastīgi piemērot dažādās situācijās (...) *[sk. Eiropas tiesas Ģenerāladvokātes Vericas Thstejakas secinājumi 2012.gada 27.jūnijā lietā ?-245/11]*.

Papildus norāda, ka veidojot savu praksi Valsts robežsardze ir ņēmusi vērā ģenerālklauzulu, kas definēta Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk - Senāts) 2009.gada 2.aprīļa spriedumā lietā SKA - 189 (turpmāk - spriedums SKA-189). Minētajā spriedumā ir norādīts, ka, ņemot vērā imigrācijas politiku Eiropas Savienībā, ģenerālklauzula "humāni apsvērumi" ir interpretējama šauri. Senāta ieskatā „humāni apsvērumi" interpretējami, izmantojot pretējus apsvērumus - vai uzturēšanās atļaujas nepiešķiršana konkrētai personai vai personām konkrētā gadījumā būtu nehumāna, tas ir, sasniegtu pietiekami nopietnu morālu vai fizisku ciešanu slieksni, kas būtu nehumāni (necilvēcīgi) šai personai neļaut uzturēties valstī. Šajā sakarā Senāts uzskata par derīgu norādīt, ka arī Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir norādījusi, ka ciešanām veselības stāvokļa dēļ, uz kuru pamata persona var prasīt uzturēšanās atļauju humānu apsvērumu dēļ, ir jābūt ļoti nopietnām, tas ir, personai ir jācieš lielas sāpes vai viņas stāvoklim jābūt tādam, kas tuvākajā laikā var izraisīt šīs personas nāvi.

Tā, piemēram, 2008.gada 27.maija spriedumā lietā N. V. Apvienotā Karaliste (iesnieguma Nr.26565/05) Eiropas Cilvēktiesību tiesa uzskatīja, ka dalībvalsts var izraidīt Ugandas pilsoni, kura slimoja ar AIDS, kaut arī bija zināms, ka Ugandā viņam nebūs iespēju ārstēties un tādējādi viņš nomirs neilgi pēc izraidīšanas. Tiesa uzskatīja, ka tas nav pietiekams pamats, lai, atsaucoties uz humāniem apsvērumiem, personai piešķirtu atļauju uzturēties valstī. Minētajā Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumā uzskaitīti arī vairāki citi spriedumi, no kuriem izriet, ka šāda tiesas judikatūra ir pastāvīga.

Tādējādi līdzšinējā tiesu praksē attiecība uz uzturēšanās atļauju izsniegšanu humānu apsvērumu dēļ ir atzīts, ka "humāni apsvērumi" ir piemērojami izņēmuma gadījumos, proti, tie ir īpaši apstākļi, kas saistīti ar personas individuāliem smagiem morāliem pārdzīvojumiem vai lielām fiziskām sāpēm tieši pašai personai. Tie varētu būt personai subjektīvi apgrūtinoši apstākļi, kuros noteiktu prasību vai priekšnoteikumu ievērošana būtu pārmērīgi smaga - tik lielā mērā, ka to var atzīt par necilvēcīgu prasību. Tās var būt gan pašas personas fiziskas grūtības (grūtības pārvietoties invaliditātes vai vecuma dēļ, palikšana bezpalīdzības vai gandrīz bezpalīdzības stāvoklī), gan no šīs personas atkarīgu personu grūtības (palikšana bezpalīdzības vai gandrīz bezpalīdzības stāvoklī).

Līdz ar to, konkrētajā gadījumā līdzšinējā tiesu praksē piemērotie principi, kas attiecas uz uzturēšanās atļauju saņemšanu, Valsts robežsardzes ieskatā, var tikt ņemti vērā, nosakot tos principus, uz kuru pamata Valsts robežsardze atzīst konkrēto gadījumu par tādu, kuram pastāvot „humānu apsvērumu" vai „ārkārtas gadījuma" dēļ būtu izsniedzama vīza uz robežas vai personai būtu dodama atļauja ieceļot Latvijā bez derīgiem ceļošanas dokumentiem. Tomēr Senāta minētā „humānu apsvērumu" klauzula nav tieši piemērojama, tā kā apstākļi, pie kuriem būtu izsniedzamas vīzas uz robežas vai dodama atļauja ieceļot Latvijā bez derīgiem ceļošanas dokumentiem vai apstākļi, pie kuriem būtu izsniedzamas uzturēšanās atļaujas, ir būtiski atšķirīgi.

Vērā ņemams ir Vīzu Kodeksa rokasgrāmatas IV. daļas 1.1.apakšpunktā secinātais, ka "robežkontroles iestādes var prasīt, lai neparedzamā un svarīgā nepieciešamība ieceļot tiktu pamatota ar dokumentiem. Turklāt tam, ka pieteikuma iesniedzējs atgriezīsies savā izcelsmes vai dzīvesvietas valstī vai veiks tranzītu caur valstīm, kas nav dalībvalstis, kas pilnībā piemēro Šengenas acquis, būtu jābūt novērtētam kā garantētam". Piemēri **neparedzamiem un svarīgiem ieceļošanas iemesliem**, kuru dēļ vīzas pieteikuma iesniegšana pie ārējās robežas atzīstama par pamatotu:

-vīzas pieprasītāja tuva radinieka pēkšņa nopietna slimība;

-vīzas pieprasītāja tuva radinieka nāve;

-ieceļošana ir nepieciešama, lai sniegtu pirmo medicīnisko un/vai psiholoģisko palīdzību attiecīgajā dalībvalstī, īpaši nelaimes gadījumu rezultātā,

piemēram, ja avarējis kuģis, atrodoties netālu no dalībvalsts robežas, vai citās glābšanas un katastrofu situācijās;

-force majeure apstākļi - piemēram, neparedzētas izmaiņas lidojuma maršrutā (piemēram: lidojumam no Deli uz Londonu ir paredzēta starpnolaišanās Frankfurtes lidostā (ar to saprotot, ka pasažieri starpnolaišanās laikā neatstāj lidaparātu), taču sliktu laika apstākļu dēļ Frankfurtē lidojums tiek novirzīts uz Šarla de Golla lidostu Parīzē un lidojums turpināsies tālāk tikai nākamajā dienā);

- lidmašīnas apkalpes locekļu sastāva izmaiņas pēdējā brīdī. Personām, kas vairs nav lidmašīnas apkalpes locekļi, būtu nepieciešama vīza, lai uzturētos dalībvalstu teritorijā, gaidot citu lidmašīnu, kas tos nogādātu mājup kā parastus pasažierus (vai nu no tās pašas lidostas vai citas lidostas dalībvalstu teritorijā).

Piemērs valsts interešu apsvērumiem:

-ANO Ģenerālsekretārs rīko sanāksmi Ženēvā (Šveicē), uz kuru ir uzaicināts tādas valsts vadītājs, uz kuru attiecas ieceļošanas liegums, un minētās trešās valsts opozīcijas vadītājs, lai sarunu ceļā rastu risinājumu politiskajai situācijai trešā valstī. Šveices konsulāts nolemj izsniegt ITD vīzu valsts interešu dēļ;

-Direktorei vienā no vislielākajiem Kolumbijas tūrisma uzņēmumiem ir Madridē norunāta tikšanās ar Rūpniecības, tirdzniecības un tūrisma ministrijas pārstāvjiem, taču viņas pase ir derīga tikai vienu mēnesi pēc plānotā atgriešanās datuma;

-Vjetnamas ierēdnim (par kuru ir jāveic iepriekšēja apspriešanās - jāveic VISION konsultācijas) ir steidzami jāceļo uz Franciju, lai aizstātu kolēģi, kuram bija jāpiedalās augsta līmeņa politiskajās sarunās ar Francijas valdības pārstāvjiem.

Piemērs par humāniem iemesliem: Filipīnu valstspiederīgajam, kura ceļošanas dokuments ir derīgs tikai vienu mēnesi pēc plānotā atgriešanās datuma, steidzami jāceļo uz Spāniju, kur viņa radinieks ir cietis smagā negadījumā.

Ņemot vērā minēto, kā arī ES rekomendācijas Valsts robežsardze savā praksē par ***neparedzamiem un svarīgiem ieceļošanas iemesliem,*** proti, *„ārkārtas gadījumiem*", kuru dēļ būtu atzīstams par pamatotu ārzemnieka lūgums ieceļot Latvijā bez derīgiem dokumentiem, būtu uzskatāmi, iepriekš minētie un tiem līdzīgi gadījumi.

Konkrētajā gadījumā personas ieceļošana neatbilda nevienam no minētajiem faktiskajiem apstākļiem. Persona robežpārbaudes laikā nebija iesniegusi vīzas pieteikumu atbilstoši Vīzu kodeksa I pielikumam un nebija pierādījusi savu atbilstību Šengenas Robežu kodeksa 5.panta 4.punkta „c" apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem, un tai saskaņā ar Imigrācijas likuma 18.pantu tika atteikts ieceļot Latvijas Republikā.

Direktīvas 4.panta 2.punkts noteic, ka minētā panta 1.punkts *[dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka sankcijas, kas piemērojamas pārvadātājiem saskaņā ar Šengenas Konvencijas 26. panta 2. un 3. punkta noteikumiem, ir preventīvas, efektīvas un samērīgas]* neskar dalībvalstu saistības gadījumos, ja trešās valsts valstspiederīgais lūdz starptautisku aizsardzību, cita starp, patvērumu. No minētā izriet, ka pārvadātājam netiek piemērots administratīvais sods arī tajos gadījumos, kad persona pēc ierašanās Latvijas Republikā robežpārbaudes laikā lūdz patvērumu Latvijas Republikā. Persona šādu lūgumu nebija izteikusi.

Valsts robežsardze vairākkārt citu līdzīgu administratīvā pārkāpuma lietu ietvaros pārvadātājam ir norādījusi uz minēto normatīvo regulējumu un praksi, kā arī to, ka minētajiem apstākļiem ir nepieciešami pierādījumi. Tādējādi pārvadātājs zināja, ka konkrētajā gadījumā uz personu nevar attiecināt minētā regulējuma piemērošanu.

Līdz ar to Valsts robežsardze atzīst, ka atsevišķos nestandarta gadījumos vīza var tikt izsniegta pie valsts robežas, tomēr šādai atkāpei no Vīzu kodeksā noteiktās standarta procedūras piemērošanas, ka vīzas tiek saņemtas Šengenas dalībvalstu vēstniecībās vai konsulārajos dienestos, ir jābūt pamatotai ar īpašiem, uzrādāmiem un pārliecinošiem argumentiem, kuru pierādīšanas pienākums ir pārvadātāja kompetence. Līdzīgu secinājumu izdarījusi Apgabaltiesa lietā Nr.A42702809 *[sk. arī Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 10.oktobra sprieduma lietā Nr.A42702809 [13]punktu].*

Valsts robežsardze norāda, ka konkrētajā gadījumā nav konstatēti kādi īpaši apstākļi, kuru dēļ pieteicējs būtu varējis uzskatīt, ka ieceļojušai personai būtu bijis pamats pieprasīt un saņemt vīzu, tikai ierodoties Latvijā, un pieteicējs uz šādu apstākļu esamību nevarēja paļauties. Uz minētajiem secinājumiem norādījusi arī Rīgas apgabaltiesa spriedumā lietā Nr.A42779108 *[sk. Apgabaltiesas 2011.gada 24.novembra spriedumu lietā Nr.A42779108. [10.3] punktu].*

Valsts robežsardze uzskata, ka akciju sabiedrība "Air Baltic Corporation" sūdzība nav pamatota un ir noraidāma (137.-147.lp.).

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi apstrīdētā Rīgas rajona tiesas sprieduma pamatojumu, apsvērusi apelācijas sūdzības argumentus, Krimināllietu tiesu kolēģija atzīst, ka Rīgas rajona tiesas 2014.gada 10.jūnija spriedums ir likumīgs, pamatots un atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

Izvērtējot apstrīdētā tiesas sprieduma motivāciju, Krimināllietu tiesu kolēģija atzīst, ka ir pareizi konstatēti lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi, tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, līdz ar ko Krimināllietu tiesu kolēģija tam pievienojas un atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{13} panta trešajai daļai izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams un tas netiek sniegts.

Papildus Krimināllietu tiesu kolēģija izsaka arī savus secinājumus par apelācijas sūdzībā norādīto.

Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka lietas materiālos esošie pierādījumi ir pietiekami un atzīstami par pieļaujamiem, lai nešaubīgi apgalvotu, ka izskatāmajā gadījumā ir konstatējams, ka sabiedrība ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 114^{2}.pantā.

Krimināllietu tiesu kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa, tāpat iestāde atbilstoši Latvijas Administratīvā pārkāpuma kodeksa 243., 244.pantam ir pareizi novērtējusi pierādījumus administratīvā pārkāpuma lietā.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas materiāliem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa konkrētās administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas ietvaros ir ievērojusi vispārīgos tiesību principus un normatīvo aktu regulējumu, pamatoti atstājusi negrozītu Valsts robežsardzes 2014.gada 9.janvāra lēmumu Nr.5.

Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka pirmās instances tiesa savā spriedumā, iestāde lēmumā jau ir izanalizējusi un devusi vērtējumu apelācijas sūdzībā izvirzītajiem argumentiem. Sūdzības iesniedzējs nav norādījis nevienu jaunu apstākli, kas nebūtu bijis zināms Rīgas rajona tiesai, taisot spriedumu un iestādei, pieņemot lēmumu. Apelācijas sūdzībā pēc būtības ir ietverti tie paši argumenti, kuri ir atspoguļoti un vērtēti iestādes lēmumā un tiesas spriedumā. Krimināllietu tiesu kolēģija atzīst, ka lietā savāktajiem pierādījumiem ir dots pareizs vērtējums, tā pārvērtēšanai apelācijas instances tiesai nav pamata.

Krimināllietu tiesu kolēģija norāda, ka tiesa nevar izlemt konkrētās lietas apstākļus, vērtējot vienīgi sūdzībā norādīto un paļaujoties uz AS „Air Baltic Corporation" apelācijas sūdzībā norādīto apgalvojumu patiesumu, pretējā gadījumā katrs iestādes personai izdots nelabvēlīgs administratīvais akts būtu atceļams pie apstākļiem, kad persona izvirza notikušo apstākļu sev izdevīgu versiju, kas, viņaprāt, ir ticama un pieļaujama, tomēr ar lietā esošajiem materiāliem nav pierādāma un nav apstiprinājusies.

Neviena no apelācijas sūdzībā nosauktajām likumu, normatīvo aktu normām neizslēdz administratīvā pārkāpuma sastāvu un neatbrīvo AS „Air Baltic Corporation" no administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 114.^{2} panta pārkāpumu.

Izvērtējot apelācijas sūdzībā nosauktos likumus, konvencijas, regulas un direktīvas, Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka konkrētajā gadījumā šo likumu prasības ir ievērotas, pirmās instances tiesas spriedums nav pretrunā nosauktajām likumu normām.

Tiesu kolēģija uzskata, ka nav pieļauti apelācijas sūdzībā nosauktie procesuālie pārkāpumi.

Pie administratīvās atbildības sauktās personas pienākumi un tiesības ir noteikti Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 260.pantā, kā arī Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22., 23., 23 „a" nodaļās, kuras regulē administratīvās pārkāpuma lietas izskatīšanu, izskatīšanu augstākā iestādē, tiesā.

Tiesu kolēģija secina, ka šajās normās noteiktās AS „Air Baltic Corporation" procesuālās tiesības nekā nav pārkāptas, ne ierobežotas.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{21}pantu, 289.^{22}pantu, 289.^{12}pantu otrās daļas 1.punktu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

nosprieda

atstāt negrozītu Rīgas rajona tiesas 2014.gada 10.jūnija spriedumu, bet AS „Air Baltic Corporation" pilnvarotā pārstāvja /pers. C/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese referente D.Dumbre
Tiesneši Z.Lagzdiņa
G.Stūris